

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ
ФІЛАЛАГІЧНЫ ФАКУЛЬТЭТ
Кафедра тэарэтычнага і беларускага літаратуразнаўства

КЛІМОВІЧ
Наталля Аляксандраўна

**РАМАН І. МЕЛЕЖА «ЛЮДЗІ НА БАЛОЦЕ»:
ІДЭНТЫЧНАСЦЬ ПЕРСАНАЖАЎ,
ПАЭТЫКА СТЫЛЮ**

Дыпломная работа

Навуковы кіраўнік:
доктар філалагічных навук,
прафесар А. І. Бельскі

Дапушчана да абароны

«___» чэрвеня 2025 г.

Загадчык кафедры _____

кандыдат філалагічных навук, дацэнт Т. А. Марозава

Мінск, 2025

ЗМЕСТ

УВОДЗІНЫ

ГЛАВА 1. АГЛЯД ЛІТАРАТУРЫ ПА ТЭМЕ РАБОТЫ

**ГЛАВА 2. ПЕРСАНАЖ – СВЯДОМАСЦЬ – АСАБІСТАЯ ІДЭНТЫЧНАСЦЬ:
АКТУАЛІЗАЦЫЯ ПРАБЛЕМЫ**

**ГЛАВА 3. МАДЭЛІ АСОБЫ І ІДЭНТЫЧНАСЦЬ СВЯДОМАСЦІ ГЕРОЯЎ
РАМАНА І. МЕЛЕЖА «ЛЮДЗІ НА БАЛОЦЕ»**

**ГЛАВА 4. ІДЭНТЫЧНАСЦЬ ПЕРСАНАЖАЎ І. МЕЛЕЖА ПРАЗ МОВУ,
МАЎЛЕННЕ, СТЫЛЬ**

ЗАКЛЮЧЭННЕ

СПІС ВЫКАРЫСТАНЫХ КРЫНІЦ

АНАТАЦЫЯ

Клімовіч Наталля Аляксандраўна

Раман І. Мележа «Людзі на балоце»: ідэнтычнасць персанажаў,
паэтыка стылю

Аб’ём даследавання: 55 старонак, 44 крыніцы.

Ключавыя словы: Іван Мележ, проза, ідэнтычнасць, персанаж, свядомасць, тэмперамент, характар, мастацкія сродкі, аўтарская мова, стыль.

Аб’ект даследавання: тэкст рамана І. Мележа «Людзі на балоце».

Мэта даследавання: выяўленне ідэнтычнасці вобразаў-персанажаў, асаблівасцей іх мастацкага ўвасаблення ў рамане І. Мележа «Людзі на балоце».

Метады даследавання: культурна-гістарычны, параўнальна-тыпалагічны, літаратуразнаўчы аналіз мастацкага тэксту, біяграфічны метады.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: у рабоце робіцца акцэнт на выяўленні ідэнтычнасці персанажаў (сацыяльнай, нацыянальнай, маральнай і г. д.) у рамане І. Мележа «Людзі на балоце». Раскрываецца сутнасць розных персанажных вобразаў-тыпаў, паказваецца, як ідэнтычнасць дапамагае глыбей зразумець унутраны свет героя, яго менталітэт, характар, логіку паводзін, выбар у пэўнай жыццёвай сітуацыі. Паказваецца, як праяўляецца ідэнтычнасць таго ці іншага персанажа на розных узроўнях і ў розных аспектах: самасвядомасць, самаідэнтыфікацыя, думкі, перажыванні, перакананні, каштоўнасці, узаемадзеянне з іншымі персанажамі.

Дакладнасць матэрыялу і вынікаў дыпломнай работы: аўтар пацвярджае дакладнасць і аб’ектыўнасць прадстаўленых даных. Усе выкарыстаныя навуковыя палажэнні і канцэпцыі са спасылкамі даюцца на першакрыніцы.

Галіна магчымага практычнага выкарыстання: высновы і матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаны ў практыцы выкладання беларускай літаратуры ва ўстановах вышэйшай і сярэдняй адукацыі.

АННОТАЦИЯ

Климович Наталья Александровна

Роман И. Мележа «Люди на болоте»: идентичность персонажей,
поэтика стиля

Объем исследования: 55 страниц, 44 источника.

Ключевые слова: Иван Мележ, проза, идентичность, персонаж, сознание, темперамент, характер, художественные средства, авторская речь, стиль.

Объект исследования: текст романа И. Мележа «Люди на болоте».

Цель исследования: выявление идентичности образов-персонажей, особенностей их художественного воплощения в романе И. Мележа «Люди на болоте».

Методы исследования: культурно-исторический, сравнительно-типологический, литературоведческий анализ художественного текста, биографический метод.

Полученные результаты и их новизна: в работе делается акцент на выявлении идентичности персонажей (социальной, национальной, моральной и т. д.) в романе И. Мележа «Люди на болоте». Раскрывается сущность разных персонажных образов-типов, показывается, как идентичность помогает глубже понять внутренний мир героя, менталитет, характер, логику поведения, выбор в определенной жизненной ситуации. Показывается, как проявляется идентичность того или иного персонажа на разных уровнях и в различных аспектах: самосознание, самоидентификация, мысли, переживания, убеждения, ценности, взаимодействие с другими персонажами.

Достоверность материалов и результатов дипломной работы: автор подтверждает достоверность и объективность представленных данных. Все использованные научные положения и концепции со ссылками даются на первоисточники.

Область возможного практического применения: выводы и материалы исследования могут быть использованы в практике преподавания белорусской литературы в учреждениях высшего и среднего образования.

ANNOTATION

Klimovich Natallia Alyaksandrauna

I.Melezh's novel «People in the swamp»:
the identity of the characters,
the poetics of style

The volume of the diploma work: 55 pages, 44 sources.

Keywords: Ivan Melezh, prose, identity, personage, consciousness, temperament, character, artistic means, author's speech, style.

The object of the research: the text of the novel «People in the swamp».

The purpose of the work: detection of the identity of the character images, the features of their artistic embodiment in I. Melezh's novel «People in the swamp».

The methods of research: cultural-historical, comparative-typological, literary analysis of a literary text, biographical method.

The results of the work and their novelty. The work focuses on the identification of the identity of the characters (social, national, moral, etc.) in the novel of Melezh «People in the swamp». The essence of different character types is revealed, and it is shown how identity helps to understand better the inner world of the hero, his mentality, character, logic of behavior, and choice in a certain life situation. It shows how the identity of a character manifests itself at different levels and in various aspects: self-awareness, self-identification, thoughts, experiences, beliefs, values, interaction with other characters.

Authenticity of the materials and results of the diploma work: the author asserts the reliability and objectivity of the presented data. All scientific statements and concepts used with references to primary sources.

Recommendations on the usage: the conclusions and materials of the research can be used in the practice of teaching Belarusian literature in institutions of higher and secondary education.